

LA IMPORTÀNCIA DE GARANTITZAR ELS DRETS REPRODUCTIUS DE LES DONES

L'avortament a Andorra és il·legal en tots els supòsits, fins i tot en cas de violació, de malformació del fetus o de risc per la salut de la mare. Actualment, en la gran majoria de països desenvolupats l'avortament és legal (no en tots els supòsits) com podem veure en el següent gràfic. Tot i això, hi han excepcions, una d'elles és el Principat d'Andorra.

Font: Statista. Gráfico: ¿En qué países es legal el aborto?

Des de l'any 1993 (any en el que es va aprovar la Constitució d'Andorra), l'avortament ha estat penalitzat i cap govern ha tingut la intenció de canviar la legislació. En les últimes eleccions celebrades el 7 d'abril de 2019 Demòcrates per Andorra va guanyar amb el suport de Liberals d'Andorra i Ciutadans Compromesos.

Durant aquests mesos, especialment durant el confinament viscut el passat mes de març per la pandèmia de la COVID-19, hem vist com la violència de gènere ha patit un increment de casos rellevant. A l'agost d'aquest any coneixíem les dades: els primers cinc mesos de l'any s'han detectat 93 nous casos de violència de gènere a Andorra, el que suposa un increment del 60% respecte al mateix període de l'any anterior (58 casos). Aquest increment de casos ha sigut el resultat de la manca de recursos per fer-hi front. La solució a aquest problema és senzilla, no cal incrementar els recursos humans i materials de l'Àrea d'Atenció a les víctimes de violència de gènere, sinó que cal revisar la formació específica dels diferents agents que intervenen prop de les víctimes: policia, batllia, afers socials, sanitat, educació, comuns... i assegurar-ne la seva aplicació i seguiment.

Les dones andorranes han de desplaçar-se fins a Catalunya o França per exercir el seu dret a l'avortament, a més a més pagant els costos de trajecte i d'intervenció, el cost d'aquesta intervenció ronda els 300-1000€. L'any 2018 fins a 127 dones van avortar en hospitals

catalans, pel que fa referència a França no hi ha dades. El perfil general de les dones que realitzen un avortament són dones d'entre 20 a 29 anys, solteres i amb estudis finalitzats de batxillerat. L'any 2018 Stop Violències, associació feminista d'Andorra, juntament amb tres entitats feministes més van impulsar la Xarxa La Meri. Aquesta Xarxa és un servei d'acompanyament per les dones andorranes que volen assessorament o realitzar un avortament a Catalunya, les dones que han accedit a aquest servei acostumen a ser temporeres que venen a treballar a les pistes d'esquí, dones precaritzades i amb pocs recursos econòmics i dones que tenen un fetus inviable, és a dir, que el nadó no arribarà a tenir vida mai degut a diferents motius.

Els embarassos no desitjats són una realitat existent que denoten un greu problema de salut sexual i reproductiva, sigui per ignorància, per irresponsabilitat, perquè el mètode anticonceptiu a fallat o perquè ha sigut fruit d'una violació. El sector de la salut ha de tenir un programa que inclogui la prevenció d'embarassos no desitjats i la garantia d'avortament segur, tal i com es fa en altres problemes de salut pública com la obesitat, hipertensió, diabetes... que en alguns casos també són el resultat

d'hàbits no saludables i irresponsabilitats. A més a més, la despenalització de l'avortament no pot estar influenciada per qüestions religioses. Al punt 1 de l'article 11 de la nostra Constitució s'especifica que aquesta garanteix la llibertat ideològica, religiosa i de culte, és per això, que aquesta decisió s'ha de prendre tenint en compte les necessitats de la població. El debat sobre la necessitat de despenalitzar l'avortament s'ha de plantejar per motius de salut pública i de dignitat de les dones.

Existeixen dos símptomes psicològics que solen donar-se en la majoria d'avortaments (voluntaris o involuntaris). Per una banda, l'ansietat en diferents graus (des de lleu fins atacs de pànic). I per una altra, sentiment de culpabilitat (més o menys irracional) de que podrien haver fet les coses d'un altra manera. En casos més greus, també es poden desenvolupar trastorns sexuals com el rebuig sexual, trastorns alimentaris, dependència a l'alcohol o altres drogues, i aïllament social.

Després de mostrar tots aquests fets, és evident que la despenalització de l'avortament és una prioritat sanitària i social, necessitem una llei d'avortament que ampari aquest en tots els seus supòsits. Necessitem deixar de banda qüestions polítiques, religioses i econòmiques que impossibilitin aquest dret. No podem excusar-nos amb arguments sense fonament com la possible caiguda del Principat, el dolor que pot arribar a sentir l'embrió o que la legalització d'aquesta pràctica farà que aquest mètode s'utilitzi com a mètode anticonceptiu. Tot i això, també és important augmentar l'educació sexual perquè durant tota la nostra escolarització ens eduquin i ensenyin la importància dels mètodes anticonceptius i la importància de mantenir relacions sexual de forma segura i saludable. La legalització de

l'avortament no pretén promoure aquest hàbit com una practica cotidiana o suggerir-lo com un mètode anticonceptiu, sinó grantitzar que no hi hagi més morts per avortaments clandestins. Hem d'assegurar que l'avortament sigui segur, gratuït i de qualitat per assegurar que totes les dones del país hi tinguin accés, deixant de banda la doble moral on "les riques avorten i les pobres moren".